

РОМАНАДЗЕ Л. Д.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри права інтелектуальної власності,
кандидат юридичних наук, доцент

РОЛЬ БІЗНЕС-ІНКУБАТОРІВ У СТИМУЛЮВАННІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання створення та функціонування бізнес-інкубаторів не є новим. Прообрази сучасних бізнес-інкубаторів з'явилися в Великобританії у середині ХХ ст. Перший бізнес-інкубатор у сучасному розумінні «BataviaIndustrialCenter» був заснований у 1959 році з метою створення нових робочих місць Джозефом Манкусом, який придбав склад при фабриці в м. Батавія.

Що ж таке бізнес-інкубатор та кому він потрібен? З початку, спробуємо розібратися з його визначенням. Бізнес-інкубатор — організація, яка надає на певних умовах і на певний час спеціально обладнані приміщення та інше майно суб'єктам малого та середнього бізнесу, що розпочинають свою діяльність, з метою сприяння у набутті ними фінансової самостійності. Таке, досить вдале визначення поняття бізнес-інкубатору містила Постанова КМ «Про затвердження Порядку реєстрації організацій, діяльність яких спрямована на задоволення потреб суб'єктів малого та середнього підприємництва» від 21.05.2009 N 510, що втратила чинність згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2012 р. N 1107 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України щодо діяльності Державної служби з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України».

На практиці, бізнес-інкубатором є організація, що створена для підтримки суб'єктів підприємницької діяльності на початковій стадії їх функціонування шляхом надання можливості користування приміщеннями, надання консалтингових (юридичних, бухгалтерських, тощо) послуг, створення бізнес-простору для повсякденного спілкування суб'єктів підприємницької діяльності між собою.

Сьогодні в світі існує багато різновидів бізнес-інкубаторів. Навіть на законодавчому рівні в Україні виділяють бізнес-інкубатори та інноваційні бізнес-інкубатори. Бізнес-інкубатори можуть мати загальну або спеціальну направленість. Наприклад, існують бізнес-інкубатори для ІТ-компаній, для сервісних компаній та інші. Розрізняють також бізнес-інкубатори і за способами їх фінансування, і за часом знаходження в них, тощо.

Незважаючи на таку різноманітність, бізнес-інкубатори об'єднує той факт, що вони є корисними для всіх хто має відношення до їх створення та функціонування. Бізнес-інкубатори надають ШАНС: шанс реалізувати власну ідею, шанс обмінятися ідеями, шанс знайти ідею для інвестування, шанс знайти партнерів, шанс розпочати власну справу із найменшою кількістю витрат та помилок, тощо.

Як правило, діяльність бізнесів-інкубаторів передбачає надання в оренду обладнаних нежитлових приміщень (офісів); забезпечення технічної експлуатації будівлі, в якій розташовані офіси; надання поштово-секретарських послуг; консультування з питань оподаткування, бухгалтерського обліку, правового захисту, кредитування, бізнес-планування, підвищення кваліфікації, навчання, тощо; забезпечення доступу до інформаційних баз даних; сприяння налагодженню ділових контактів. У зв'язку з цим до бізнес інкубаторів висуваються наступні вимоги: наявність певної кількості робочих місць, обладнаних оргтехнікою та меблюю; наявність телефонного та Інтернет зв'язку; наявність кімнати для переговорів; наявність обладнаної кімнати для проведення тренінгів, семінарів тощо; наявність місця загального користування обладнаного кава-машиною та м'яким диваном. При цьому, встановлюються певні умови знаходження у бізнес-інкубаторі, зокрема початковий період створення суб'єкта підприємницької діяльності (як правило, представника малого або середнього бізнесу); обмежений термін знаходження у бізнес-інкубаторі (як правило не більше 2–3 років) та інші.

Окреме місце посідають питання пов'язані з фінансуванням бізнес-інкубаторів. Тут також існує декілька варіантів.

По-перше, це державна підтримка такого роду утворень. В такому разі фінансування діяльності бізнес-інкубаторів здійснюється за рахунок державних або місцевих бюджетів. В багатьох країнах інкубаційні програми фінансуються за рахунок місцевих та національних бюджетів в рамках загальної стратегії економічного розвитку.

Другий варіант, коли фінансування здійснюється за рахунок внесків окремих осіб на певних умовах (наприклад, в обмін на процент в бізнесі). Внески також можуть бути благодійними. Досить часто бізнес-інкубатори фінансуються так званими «бізнес-ангелами». Існує також варіант фінансування за рахунок цільових грантів та проектів. В США більшість інкубаційних програм є незалежними та фінансуються за рахунок окремих спільнот та проектів.

Крім того, часткове фінансування може здійснюватися за рахунок власних коштів учасників бізнес-інкубаторів. Наприклад, учасники бізнес-інкубатору сплачують символічну орендну плату.

Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13 грудня 1991 року № 1977-XII (із змінами та доповненнями)

встановлено, що розвиток науки і техніки є визначальним фактором прогресу суспільства, підвищення добробуту його членів, їх духовного та інтелектуального зростання. Цим зумовлена необхідність пріоритетної державної підтримки розвитку науки як джерела економічного зростання і невід'ємної складової національної культури та освіти, створення умов для реалізації інтелектуального потенціалу громадян у сфері наукової і науково-технічної діяльності, цілеспрямованої політики у забезпеченні використання досягнень вітчизняної та світової науки і техніки для задоволення соціальних, економічних, культурних та інших потреб. У зв'язку з цим, безсумнівною є необхідність створення бізнес-інкубаторів при суб'єктах науково-технічної діяльності, технологічних парках, тощо. Допомога «на старті», що забезпечується бізнес-інкубаторами, стимулює інноваційну діяльність, сприяє впровадженню наукоємних розробок та доведенню наукових і науково-технічних знань до стадії практичного їх використання. Більшість зі створених в Україні бізнес-інкубаторів мають інноваційну направленість.

КУЛІНІЧ О. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри права інтелектуальної власності,
кандидат юридичних наук, доцент

«REVENGEPORN» ЯК ДІЇ, ЩО ПОРУШУЮТЬ ОСОБИСТІ ПРАВА ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

У двадцять першому столітті з розвитком науково-технічного прогресу з'являється можливість для швидкої фіксації зображення фізичних осіб у фотографічних та інших художніх творах та їх розміщення для загального доступу як контенту Інтернет-сайтів, що створює умови для порушення прав та інтересів зображених на таких творах фізичних осіб.

«Revengeporn» (порно помста) як новий вид порушення особистих прав фізичної особи з'явився близько п'ятнадцяти років тому внаслідок конфліктів між знаменитими особами та їх колишніми коханими та бажанню покинутих коханих помститися за розлучення. Сутність таких дій полягає у неправомірному розміщенні фотографічних та інших художніх творів (як контенту Інтернет-сайтів) з зображенням колишніх близьких осіб у оголеному вигляді чи під час моментів особистого характеру. При цьому не виключається розголошення інформації персонального характеру поряд з такими творами.